

Departementet

J.nr. DEP 333-00007

Den 11. april 2008

Miljøministerens svar på spørgsmål nr. 146 (alm. del) stillet af Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg.

Spørgsmål "Vil ministeren i forlængelse af OECD-rapporten "Environmental Performance Reviews - Denmark" redegøre for regeringens planer for hvert enkelt punkt under de forskellige anbefalinger?"

Svar

Regeringen er tilfreds med den rapport, som OECD har udarbejdet. Det er nyttigt, at vi får vores miljøpolitik og miljøresultater set igennem af eksperter udefra. Rapportens anbefalinger, som omfatter både ros og ris, vil udgøre en vigtig inspirationskilde til vores videre arbejde med at udvikle miljø- og naturpolitikken. Mange af anbefalingerne er i god overensstemmelse med, hvad regeringen allerede har planlagt at gøre, som det fremgår af regeringsgrundlaget *Mulighedernes Samfund*

Anbefaling:

- 1. At videreudvikle rammerne for miljøstrategi og planlægning med specifikke miljøkvalitetsmål samt delmål og tidsfrister med udgangspunkt i strategien for bæredygtig udvikling; at sigte mod at anvende cost-benefit- og omkostningseffektivitetsanalyser ved fastlæggelse og udmøntning af politikkerne**

Svar:

Regeringen fremlægger i 2008 en ny strategi for bæredygtig udvikling. Strategien er den overordnede, strategiske planlægningsramme for dansk miljøpolitik og indeholder de udfordringer, overordnede mål, tidsfrister og tiltag, som regeringen finder væsentlige i forhold til udviklingen mod et bæredygtigt samfund. Strategien vil samtidig afspejle Danmarks bidrag til opnåelsen

af de miljøpolitiske mål, som er fastsat på EU-niveau (f.eks. i EU's reviderede bæredygtighedsstrategi fra 2006) og i øvrige internationale fora. I forbindelse med udarbejdelsen af strategien tager regeringen relevante anbefalinger fra OECD-rapporten med i betragtning.

Bæredygtighedsstrategien vil som hidtil blive suppleret af strategier og handlingsplaner for specifikke policy-områder (som eksempelvis den miljøteknologiske handlingsplan og regeringens klimatilpasningsstrategi). Ligesom OECD lægger regeringen stor vægt på at kunne opstille målsætninger på relevante områder.

OECD-rapporten anerkender, at regeringen i stigende grad bruger økonomiske analyser som en integreret del af beslutningsgrundlaget på miljøområdet. Regeringen vil fortsætte denne linie og har – som omtalt i regeringsgrundlaget – fokus på en omkostningseffektiv miljøpolitik.

2. At etablere kapacitetsfremmende ordninger, der kan hjælpe kommunerne med at varetage deres nye miljøforvaltningsopgaver som følge af kommunalreformen; at fremme videndeling mellem kommunerne

Svar:

Med kommunalreformen er der blevet etableret større kommuner. Kommunerne har en større bæredygtighed administrativt. Som et led i kommunalreformen er der blevet etableret et kvalitetssikringssystem for kommunernes miljøarbejde og for de statslige miljøcentres arbejde. Der er tradition for en betydelig vidensudveksling mellem kommunerne. Det er Miljøministeriets vurdering, at der ikke er behov for yderligere statslige initiativer på dette område. Men med så stor en reform er der naturligvis behov for at følge udviklingen tæt.

3. At tilpasse de grønne afgifter med henblik på at internalisere de eksterne omkostninger; at reducere skattebegunstigelser og de dermed forbundne administrative omkostninger

Svar:

Skattekommissionen

Regeringen har i henhold til regeringsgrundlaget *Mulighedernes samfund* nedsat en skattekommission, der skal udarbejde modeller for en samlet reform af det danske skattesystem. En reform skal blandt andet fremme regeringens ambitioner på klima- og energiområdet ved at tilskynde

privatpersoner og virksomheder til at handle på en miljørigtig og energibesparende måde. Skattekommissionen vil afslutte sit arbejde i begyndelsen af 2009.

Internalisering af eksterne omkostninger

Regeringen har eksplicit tilkendegivet, at skattestoppet ikke udelukker nye miljøafgifter, hvis det af miljømæssige årsager er ønskeligt at indføre nye afgifter. Som det også fremgår af review-rapporten har regeringen introduceret nye miljøafgifter siden introduktionen af skattestoppet, og flere eksisterende afgifter er ændret for at fremskynde en mere miljømæssig adfærd. Videre er energiafgifterne blevet indeksreguleret således, at de følger inflationen.

Større tiltag der internaliserer de eksterne omkostninger

Med indførelse af EU's CO₂-kvotesystem internaliseres de skønnede eksterne omkostninger forbundet med udledning af CO₂ indenfor kvoteområdet.

I den brede politiske aftale, som regeringen den 21. februar 2008 indgik med alle Folketingets partier bortset fra Enhedslisten om den danske energipolitik i 2008-2011, indgår en rationalisering af afgifterne, således at afgifterne får en fremtrædende rolle i miljø- og klimapolitikken.

Afgiftsrationaliseringen kan kort opsummeres i følgende to hovedpunkter:

- Opjustering af CO₂-afgiften uden for det kvoteomfattede område til niveauet for CO₂-kvoteprisen.
- Introduktion af en NO_x-afgift.

Aftalen rummer væsentlige satsforhøjelser for CO₂-afgiften. Afgiften forhøjes fra 3-90 kr. pr. ton CO₂ til kvoteprisen for CO₂, der forventes at blive 150 kr. pr. ton CO₂. For brændsel til proces og brændsel til el-fremstilling udenfor kvotesektoren stiger den effektive afgiftssats til 150 kr. pr. ton CO₂. Herved bliver virksomheder indenfor og udenfor kvotesektoren ligestillet, og incitamentet til at reducere CO₂ vil være ens.

Den højere CO₂-afgift vil blandt andet give en større tilskyndelse til at skifte til biobenzin og biodiesel, da indholdet af biobrændstoffer er fritaget for CO₂-afgift.

NO_x, eller kvælstofilter, medfører sundhedsskader og giver anledning til bl.a. forurening og iltsvind. Hertil kommer, at Danmark internationalt har forpligtiget sig til at reducere udledningerne af NO_x. Introduktionen af en NO_x-

afgift pr. 1. januar 2010 vil gøre det omkostningsfyldt at udlede kvælstofilter og således reducere udledningen af NO_x væsentligt.

4. At vedtage og gennemføre en national handlingsplan til fremme af miljøteknologi baseret på relevante økonomiske analyser

Svar:

Regeringen har stort fokus på arbejdet med miljøteknologiske løsninger.

Da OECD gennemførte sin miljøvurdering af Danmark havde regeringen i maj 2006 fremlagt en redegørelse for fremme af miljøteknologi, og denne anbefaling er en klar ros til dette arbejde.

Redegørelsen er nu konkretiseret i en handlingsplan for miljøeffektiv teknologi fra juli 2007. Handlingsplanen skal fremme nye innovative løsninger på væsentlige nationale og globale miljøproblemer på områder, hvor danske virksomheder og vidensinstitutioner er blandt verdens førende – til gavn for både miljøet og danske virksomheder. Handlingsplanen har fokus på hele værdikæden - fra den gode idé til markedsføring og brug af miljøteknologiske løsninger – og på en lang række værktøjer, herunder støtte til forskning, udvikling, test og demonstration, facilitering af partnerskaber mellem virksomheder, vidensinstitutioner, brugere og myndigheder, rådgivning og vidensformidling, påvirkning af EU-lovgivningen, samt eksportfremme.

I forbindelse med udarbejdelse af handlingsplanen til fremme af miljøteknologi, blev der udarbejdet analyser af den økonomiske betydning for danske miljøvirksomheder i forhold til omsætning, eksport og beskæftigelse.

Der er oprettet et forskningsprogram for "Strategisk forskning for bæredygtig energi og miljø" under Det strategiske forskningsråd med en samlet ramme på 146 mio. kr. Programmet, som er et led i globaliseringsindsatsen, er annonceret i dagspressen tirsdag den 11. marts 2008.

Endelig kan nævnes lov om en miljøgodkendelsesordning for husdyrbrug, som trådte i kraft pr 1. januar 2007, hvor der stilles krav om anvendelse af ny og bedre teknologi som et middel til at begrænse miljøbelastningen og fremme teknologiudviklingen.

5. At prioritere overvågningen af nationale miljøhandlingsplaner.

Svar:

Det nationale overvågningsprogram for natur og miljø, Novana, har til formål at opfylde forpligtelser i henhold til EU-lovgivningen, herunder vandramme- og habitatdirektivet, at dokumentere effekterne af vandmiljøplaner og anden landbrugsregulering samt at opfylde forpligtelser i henhold til internationale konventioner og aftaler. Overvågning indgår således allerede som en integreret del af flere miljøhandlingsplaner og regulering, herunder vandmiljøplan I-III.

De kommende vand- og naturplaner har til formål at målrette indsatsen til de regionale behov. Første generation af planerne skal ligge klar december 2009. Overvågningen af disse planer vil blive indarbejdet i den kommende revision af overvågningsprogrammet. Forberedelsen af det reviderede program er startet i efteråret 2007, og det reviderede program forventes at starte januar 2010. Anbefalingen fra OECD om at prioritere overvågningen af nationale miljøhandlingsplaner vil indgå i denne revision.

Der blev i sommeren 2007 oprettet et sekretariat for miljøovervågning i Miljøministeriet, som vil medvirke til at styrke udarbejdelsen af en sammenhængende reform af miljø- og naturovervågningsprogrammet.

6. At fortsætte med at nedbringe emissionerne af NOx og VOC fra mobile kilder, herunder ved anvendelse af økonomiske instrumenter på den mest omkostningseffektive måde

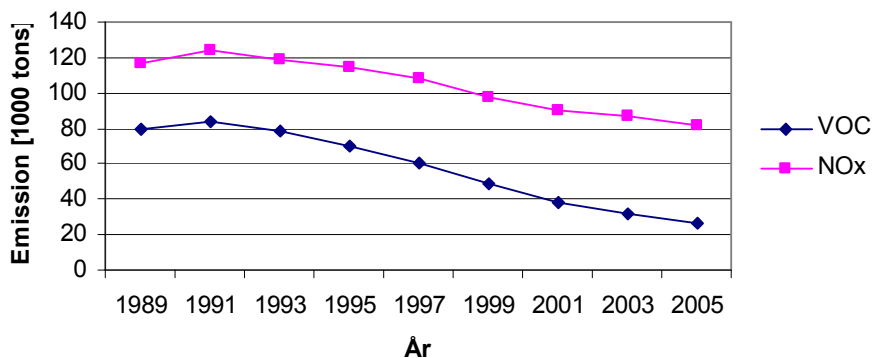
Svar:

Regeringen lægger stor vægt på at Danmark opnår de aftalte internationale reduktioner i udslippet af NOx og VOC og at luften i danske byer bliver endnu renere. En væsentlig del af indsatsen sker i EU, hvor Danmark har og fortsat arbejder for at få strammet normerne for motorkøretøjer. I forhandlingerne om Euro 5 for personbiler var Danmark blandt de lande, der fik foranlediget indføjet en Euro 6 norm med endnu skarpere krav til især NO_x fra dieslbiler. Tilsvarende arbejder regeringen også for skærpede krav i forbindelse med forhandlingerne om de nye Euro 6 normer for tunge køretøjer, hvor EU-Kommissionen netop er kommet med sit forslag.

Regeringen har også fremmet nye normer med økonomiske instrumenter. Der gives eksempelvis nedslag i registreringsafgiften til Euro 5 person- og varebiler. På længere sigt skal det også analyseres, om der med fordel kan anvendes økonomiske instrumenter med henblik på at fremme Euro 6 dieselperson- og varebiler.

Aktuelt er der med energiaftalen af 21. februar 2008 indført en ny NO_x-afgift på 5 kr. pr. kg. med virkning fra 1. januar 2010 og således reduceres udledningen af NO_x væsentligt.

VOC og NO_x emission fra vejtransport

Danmark har arbejdet aktivt for, at IMO vedtog væsentligt skærpede regler for udslip af NO_x og SO_x fra skibe. Dette arbejde er den 4. april 2008 ført til at der er indgået en aftale om en væsentlig skærpelse af reglerne på globalt plan.

- 7. At forbedre partikelreguleringen, herunder ved måling af PM10- og PM2.5-koncentrationer og -emissioner; at udarbejde emissionsstandarder for brændeovne i boliger; at gennemføre og håndhæve lavemissionszoner i byerne**

Svar:

Denne anbefaling er en klar ros til den danske indsats.

Allerede i 2003 pegede en redegørelse fra regeringen på de væsentlige sundhedseffekter af partikelforureningen. Regeringen har fulgt op med tiltag overfor de væsentlige danske kilder til partikelforurening - det gælder dieslbiler, og det gælder brændeovne. Regeringen indførte i 2004 en støtteordning, hvor der er afsat i alt 60 mio. kr. til tilskud til partikelfiltre på lastbiler og busser, som hører til de mere forurenende køretøjer. Hertil kommer, at regeringen i 2005 gennemførte en afgiftsdifferentiering til fordel for dieselperson- og varebiler med partikelfilter. Andelen af dieslbiler med filter er støt stigende.

Regeringen har lavet regler, der begrænser luftforureningen fra brændeovne. Herudover har regeringen afsat 33,5 mio. kr. til blandt andet information om korrekt brændefyring, forskning, udvikling og udbredelse af teknologier, der kan begrænse denne forurening yderligere.

Miljøstyrelsen har kontrakt med DMU om et udvidet måleprogram for partikelforurening. Der måles PM10 i medfør af EU's direktiver om luftkvalitet. Herudover måles der PM2,5, antal af ultrafine partikler og af partikelsammensætning på en gadestation, en bybaggrundsstation og en landstation.

Desuden har Folketinget vedtaget et lovforslag fra regeringen, som giver mulighed for at der indføres miljøzoner i de fem største byer. I miljøzonerne er der krav om partikelfiltre på de gamle lastbiler og busser. Regeringen har en målsætning om, at luften skal være endnu renere.

Regeringen vil også arbejde for, at nye teknologier bliver fremmet og anvendt af virksomheder m.v. Dette vil bidrage til at sikre, at luftforureningen fortsat falder, uanset stigende økonomiske vækst. I forbindelse med regeringens handlingsplan for miljøteknologi er der afsat midler til at støtte test, demonstration og udvikling af nye lovende teknologier til bl.a. reduktion af luftforurening.

Omkring 2/3 af partikelforureningen i Danmark er luftbåren fra udlandet, og derfor arbejder Danmark i EU for en skærpelse af Euro-normerne for køretøjer jf. bemærkningerne til anbefaling 6. Danmark har herudover arbejdet aktivt for, at IMO vedtager væsentligt skærpede regler for udslip af NO_x og SO_x fra skibe, herunder også regler for udslip fra skibe i drift og skibe i særligt befærdede kystnære farvande. Et fald i udslip af NO_x til atmosfæren vil føre til dannelse af færre partikler. Dette arbejde har den 4. april 2008 ført til, at der er indgået en aftale, der betyder en væsentlig skærpelse af forureningen fra skibe. Reglerne betyder, at NO_x udslippet i 2011 skal reduceres med 15 % - 25 % fra alle nye skibe og i 2016 med op til 80 % i kystområder, hvilket omfatter de indre danske farvande, Østersøen og Nordsøen.

- 8. At fortsætte med at tilskynde til drift af økonomisk og miljømæssigt attraktive offentlige transportsystemer i byområder; at forbedre styringen af transportefterspørgslen, så brugen af personbiler i områder med tæt trafik begrænses (f.eks. vejafgifter, parkeringsafgifter, fysisk planlægning, intelligente transportsystemer); at gennemføre Cykelstrategi 2007; at tage fat på emissioner af luftforurenende stoffer fra skibe**

Svar:

Regeringen vil inden udgangen af 2008 fremlægge en ny investeringsplan for infrastrukturen. Heri prioriteres en væsentlig udbygning af en mere effektiv og moderne kollektiv transport med henblik på, at en større andel af fremtidens transport skal løftes af den kollektive trafik.

Der er investeret betydelige beløb i den kollektive trafik i de seneste år. Eksempelvis er der investeret ca. 13 mia. kr. i Metroens etape 1-3 og ca. 1,3 mia. kr. i Ringbanen mellem Hellerup og Ny Ellebjerg, der åbnede i januar 2007. Folketinget vedtog i juni 2007 en anlægslov om etablering af en Cityring med samlede anlægsudgifter på skønnet 15 mia. kr.

De lokale myndigheder i Århus-området og trafikselskabet Midttrafik gennemfører med deltagelse af staten en VVM-vurdering, som belyser mulighederne for indførelse af letbanedrift i Århus-området.

Det kan endvidere nævnes, at der er igangsat to VVM-undersøgelser af henholdsvis en nybygning og en udbygning af jernbanen mellem København og Ringsted. Når undersøgelserne er tilendebragt forventes det, at der bliver truffet afgørelse om én af løsningerne. En udvidelse af banekapaciteten vil have stor betydning for pendlingen til og fra København.

Regeringen har endvidere bedt Skattekommissionen om at vurdere mulighederne for at fremme regeringens ambitioner på klima- og energiområdet ved at tilskynde privatpersoner og virksomheder til at handle på en miljørigtig og energibesparende måde. Skattekommissionen vil vurdere en bred vifte af mulige virkemidler.

Der er på Finanslov 2008 inden for områderne Trafikledelse og trafiktællinger samt Trafikantservice afsat henholdsvis 57,0 mio. kr. og 67,3 mio. kr. Hertil kommer midler til intelligente transportsystemer i forbindelse med anlægsprojekter f.eks. op mod 190 mio. kr. på udvidelsen af Motorring 3.

Anvendelse af intelligente transportsystemer vil desuden indgå i udarbejdelsen af den nye investeringsplan for transportområdet, som forventes færdig inden udgangen af 2008.

Regeringen har som et led i strategien om "Flere cykler på sikker vej i staten" blandt andet igangsat en kortlægning, der skal munde ud i en samlet cykelstiplan for statsvejene. Regeringen vil på den baggrund fremlægge konkrete forslag til, hvordan forholdene for cyklister kan forbedres.

Regeringen vil som opfølgning på infrastrukturkommissionens anbefalinger og regeringsgrundlaget i efteråret 2008 fremlægge en transportinvesteringsplan og en strategi for at nedbringe transportsektorens CO₂-udslip.

Miljøministerens plan for byudvikling i hovedstadsområdet - Fingerplan 2007 - indebærer, at en større del af fremtidens arbejdspladser placeres inden for 600 meter fra S-tog eller Metro. Det vil på sigt give en årlig reduktion i biltrafikken på 1 mio. km, svarende til 100.000 tons CO₂ pr år.

Uden for Hovedstadsområdet er det kommunerne, der står for den fysiske planlægning. Til brug for kommuneplanlægningen udgiver Miljøministeriet en "Oversigt over statslige interesser i kommuneplanlægningen – 2009", der er et katalog over krav og interesser, som kommuneplanerne skal være i overensstemmelse med. Det fremgår bl.a., at målet er, at en væsentlig del af nybyggeriet sker på tidligere byarealer, således at behovet for at inddrage nye arealer i byzonen reduceres.

I den kommende landsplanredegørelse bliver en strategisk og sammenhængende planlægning for byudvikling og trafikal infrastruktur ligeledes en central problemstilling. For at en sådan planlægning skal lykkes, er der et stort behov for konstruktivt samarbejde mellem staten og kommunerne. Kommunerne skal tænke de trafikale konsekvenser af bolig- og erhvervsudstyknings ind fra starten for at forhindre trafikkaos og for at sikre de mest miljørigtige transportformer. Staten skal sikre attraktive kollektive transportløsninger, hvor geografi og befolkningsgrundlaget er til det. I landsplanredegørelsen vil det blive angivet, hvad staten selv vil gøre, og kommunalbestyrelser og regionsråd opfordres til at handle i overensstemmelse hermed.

9. At integrere transport- og miljøpolitikker; at fastsætte kvantitative mål, indføre yderligere tiltag til styring af efterspørgselsiden og fremme samarbejde mellem statslige og lokale myndigheder og andre interessenter

Svar:

Der bliver taget store miljøhensyn, når der bliver etableret ny infrastruktur og i det hele taget udformet transportpolitiske tiltag. Eksempelvis blev der i forbindelse med udvidelsen af Motorring 3 afsat 190 mio. kr. alene til støjdæmpende foranstaltninger. De grundige VVM-analyser ifm. beslutninger om større infrastrukturprojekter er ligeledes med til at sikre en systematisk og synlig inddragelse af miljø-spørgsmål i transportpolitikken.

Danmark er desuden en af de stærkeste fortalere i EU for flere krav til bilindustrien for at nedbringe emissionerne, jf. kommentarerne til anbefaling 6.

Endelig udarbejdes som en opfølgning på Infrastrukturkommissionens anbefalinger og regeringsgrundlaget i efteråret 2008 en strategi for indsatser og virkemidler, der kan bidrage til at realisere et fald i transportsektorens CO₂-udledninger.

Udbygning af veje og jernbaner foregår i en tæt dialog med de lokale myndigheder ligesom borgerne bliver direkte involveret via borgerhøringer og møder. Der er endvidere, som en konsekvens af kommunalreformen, etableret 6 nye statslige vejcentre beliggende rundt omkring i Danmark, der skal sikre kontakten med det lokale niveau.

Samarbejde mellem stat og kommune er centralt, når lokale tiltag i forhold til luftforurening skal analyseres og iværksættes. Miljøzonerne er et godt eksempel. Et andet er indsatsen over for NO₂ forureningen, hvor Miljøstyrelsen og Københavns Kommune arbejder tæt sammen for at analysere mulige virkemidler.

10. At fortsætte med at forbedre energieffektiviteten (f.eks. i transport- og byggesektoren, den offentlige sektor, distributionselskaber); at gennemgå energiafgifterne med henblik på at fastsætte passende prissignaler.

Vi er allerede langt i Danmark. I løbet af de sidste 30 år er Danmarks bruttonationalprodukt vokset med ca. 70 % uden at vores energiforbrug er vokset.

Som det fremgår af regeringsgrundlaget vil regeringen effektivisere energiafgifterne, så de understøtter en omkostningseffektiv opfyldelse af regeringens målsætning for vedvarende energi og Danmarks klimaforpligtelser. De første skridt er taget med vedtagelse af indeksering af energiafgifterne og en miljøvenlig omlægning af registreringsafgiften for biler.

Med energiaftalen af 21. februar 2008 forhøjes CO₂-afgifterne fra 3-90 kr. pr. ton CO₂ til den forventede kvotepris, der for 2008-2012 pt. anslås til 150 kr. pr. ton. Med energiaftalen indføres også en NO_x-afgift på 5 kr. pr. kg NO_x med virkning fra 1. januar 2010.

Regeringen nedsatte i januar en skattekommission, som skal udarbejde modeller for en samlet reform af det danske skattesystem. Et af de hensyn

der indgår i kommissionens kommissorium er, at skattereformen skal fremme regeringens ambitioner på klima- og energiområdet ved at tilskynde privatpersoner og virksomheder til at handle på en miljørigtig og energibesparende måde. Skattekommissionen skal afslutte sit arbejde senest den 1. februar 2009.

Med den netop indgåede energiaftale har regeringen forpligtet sig til følgende tiltag på energieffektiviserings og –besparelsesområdet:

- * *Bruttoenergiforbruget.* Bruttoenergiforbruget skal falde med i alt 4 pct. frem til 2020 i forhold til 2006. Frem til 2011 er målsætningen, at bruttoenergiforbruget falder med 2 pct. i forhold til 2006, svarende til et fald fra 863 PJ i 2006 til 846 PJ i 2011.
- * *Højere målsætninger for energieffektivitet:* De årlige besparelser øges til 1,5 pct. af endeligt energiforbrug i 2006 svarende til årlige besparelser på 10,3 PJ
- * *Forøgede forpligtelser:* Energiselskabernes forpligtelser øges fra 2010 og frem til 5,4 PJ årligt fra i dag 2,95 PJ årligt.
- * *Reduktion af energiforbruget i bygninger:* For nye bygninger gennemføres stramning med mindst 25 pct. i 2010, mindst 25 pct. i 2015 og mindst 25 pct. i 2020, i alt en reduktion med mindst 75 pct. senest i 2020.
- * *Kampagner til fremme af energibesparelser i bygninger:* Der afsættes 20 mio.kr. årligt i 2008-11 og 5-10 mio.kr. årligt derefter.
- * *Videncenter for energibesparelser i bygninger:* Af de 20 mio. kr. årligt til fremme af energibesparelser, afsættes der op til 10 mio.kr. årligt i 2008-11.

11. At gennemføre en omfattende vurdering af den økonomiske og miljømæssige effektivitet af tiltagene til bekæmpelse af vandforurening i forskellige sektorer (kommuner, industri, landbrug) i lyset af gennemførelsen af EU's vandrammedirektiv

Svar:

Det fremgår af regeringsgrundlaget *Mulighedernes samfund*, at regeringen vil sikre en langsigtet forbedring af vandmiljøet i vore åer, søer og fjorde og ved vore kyster. Regeringen vil fremlægge konkrete forslag til, hvordan de nye vandmiljømål skal nås omkostningseffektivt og målrettet i en Vandmiljøplan IV. En Vandmiljøplan IV skal tage højde for erfaringerne fra Vandmiljøplan III og for EU's landbrugspolitik.

Regeringen har som led i implementeringen af vandrammedirektivet i Danmark igangsat en lang række analyser og vurderinger af økonomiske og miljømæssige forhold af relevans herfor. Der arbejdes nu videre med at konkretisere virkemidler og omkostninger nærmere. Et af de mest omkostningseffektive virkemidler er ekstensivering af landbrugsdrift i ådale.

Det kan endvidere nævnes, at regeringen som en del af den danske implementering af vandrammedirektivet i vinteren 2005 har sendt en økonomisk analyse til EU-Kommissionen. Den beskriver principperne for omkostningsdækning ved forsyningspligtigheder i Danmark, herunder betaling for vandforsyning, aflledning af spildevand samt betaling af miljø- og ressourceomkostninger. Hertil kommer, at det er påkrævet i de kommende vandplaner og kommunale handleplaner jf. miljømålsloven, at disse bygger på omkostningseffektive virkemidler målrettet det regionale eller lokale niveau. Udarbejdelse af de kommende vandplaner er undervejs, og analyser af omkostningseffektivitet vil i den sammenhæng blive foretaget for alle 3 sektorer – husholdninger, industri og landbrug.

12. At overveje yderligere brug af økonomiske instrumenter til bekæmpelse af diffus forurening; at målrette skatteincitamer mod miljøresultater og forbedre omkostningseffektiviteten

Svar:

Danmark har allerede afgifter på bekæmpelsesmidler, foderfosfater og kvælstof med henblik på at forbedre bl.a. vandmiljøet.

En arbejdsgruppe i Skatteministeriet har undersøgt muligheden for at anvende en pesticidafgift baseret på behandlingshyppigheden i stedet for en værdibaseret afgift, og konklusionen var, at det ville blive meget kompliceret at håndtere lovgivningsmæssigt, administrativt, EU-retligt og kontrolmæssigt. Den nuværende værdibaserede afgift er dog en god tilnærmelse til en afgift på behandlingshyppighed.

Pesticidhandlingsplan 2004-2009 udgør rammen for regeringens indsats for at minimere pesticidforbruget og pesticidbelastningen. Bl.a. på baggrund af udviklingen i behandlingshyppigheden besluttede regeringen at fremrykke evalueringen af Pesticidhandlingsplanen fra 2010 til efteråret 2008. Målopfyldelse og de anvendte virkemidler vil blive vurderet grundigt.

13. At fremskynde udpegningen af områder med høj risiko for forurening med næringsstoffer og pesticider og tage skridt til at beskytte dem, herunder etablering af grundvandsbeskyttelseszoner, 10-meter stødpudezoner langs åer og stødpudezoner omkring søer

Svar:

Vandplanlægningen omfatter alle vandområder – overfladevand, grundvand og kystnære farvande. Statens vandplaner vil fastlægge mål og identificere behovene for indsats på både nationalt og regionalt niveau. De kommunale handleplaner, som følger op på de statslige vandplaner, vil beskrive de konkrete indsatser, der skal gennemføres i perioden frem til 2015 for at indfri vandplanernes mål.

Gennem regionplanlægningen, hvor vand i årevis har været et centralt tema, er der gennemført en række forskellige udpegninger, herunder udpegninger af særlige drikkevandsområder, og i forbindelse med gennemførelsen af husdyrloven er udarbejdet kort, som identificerer områder, der er særligt sårbare for belastninger med næringsstoffer.

Formålet med vandplanlægningen, som når sit første resultat i slutningen af 2008 i form af en høring af udkast til statslige vandplaner, er at skabe et grundlag for en samlet og prioriteret indsats for vandmiljøet, herunder en vurdering af behovet for yderligere indsatser og behovet for at gennemføre yderligere udpegninger af sårbare områder. I vandplanerne tages der udgangspunkt i de regionale behov, og der fastlægges den mest omkostningseffektive indsats til at nå de regionale mål.

Regeringen besluttede den 28. februar 2008 at gennemføre en indsatsplan, som kompenserer for de miljømæssige effekter, der følger af, at kravet om braklægning er midlertidigt ophørt i 2008.

Indsatsplanen indeholder følgende hovedelementer:

- Kravet om efterafgrøder forhøjes med 4 %.
- Tilskyndelsen til at etablere randzoner styrkes.
- Informationskampagne om at skåne naturen.
- Vejledning om at holde igen med sprøjtemidler på brakarealer.

14. At styrke berøringsfladerne mellem vandforvaltning og naturbeskyttelse i forlængelse af kommunalreformen og i overensstemmelse med målene i VMP III; og navnlig at fremskynde

etablering af nye vådområder og fastsætte økonomiske kvalitetsmål for åer

Svar:

Danmark har valgt at gennemføre en samlet vand- og naturplanlægning for netop at styrke samspillet mellem vandforvaltningen og naturforvaltningen. Efter kommunalreformen er alle forvaltningsgrene nu samlet hos kommunerne, som dermed har fået mulighed for at sikre et maksimalt samspil mellem den fysiske planlægning (kommuneplanlægningen), sektorplanlægningen for vand og natur (de kommunale handleplaner, spildevandsplaner, vandforsyningsplaner og indsatsplaner til beskyttelse af drikkevandet), den konkrete myndighedsbehandling af sager efter natur- og miljølovgivningen samt gennemførelsen af kommunale driftsopgaver med relation til vand og natur.

Regeringen har afsat 558 mio. kroner, som i perioden 2007- 2009 er øremærket til naturgenopretningsprojekter. Mange af disse projekter vil vedrøre naturgenopretning af vådområder og vandløb. Regeringen vil efter det nye regeringsgrundlag afsætte yderligere 1 mia. kr. til miljø- og naturindsatser i perioden 2010- 2013, hvilket vil medføre en yderligere positiv indflydelse på forholdene i vandløbene og vandmiljøet generelt.

Gennem vandplanlægningen vil der med udgangen af 2009 være fastsat konkrete målsætninger for åer og vandløb.

15. At styre i retning af vandoplandsforvaltning inden for de nye vanddistrikter; og navnlig at udarbejde vandplaner som krævet i henhold til EU's vandrammedirektiv

Svar:

Den danske implementering af vandrammedirektivet tager naturligvis udgangspunkt i det vandoplandskoncept, som indgår i direktivet. De statslige miljøcentre arbejder i øjeblikket på at gennemføre en vandplanlægning for alle typer vandområder i 23 oplande, som dækker hele Danmark og de kystnære farvande. Forslagene til statslige vandplaner udsendes i offentlig høring med udgangen af 2008.

16. At øge effektiviteten af den offentlige vandforsyning og spildevandsrensning, navnlig ved at udnytte stordriftsfordele efter kommunalreformen og i henhold til de foreslåede mål for vandreformen.

Svar:

Miljøministeriet arbejder på at kunne fremsætte lovforslag i efteråret 2008. Lovforslaget gennemfører et bredt politisk forlig fra 1. februar 2007 (med alle partier bortset fra RV).

De væsentligste initiativer i forslaget er:

- Ny økonomisk regulering baseret på prisloftregulering i stedet for "hvile-i-sig-selv"-princippet.
- Effektiviseringsgevinsten skal geninvesteres i vandsektoren.
- Krav om benchmarking af vandsektorens forsyninger.
- Selskabsgørelse af de forsyninger, som i dag er en del af den kommunale forvaltning.
- Der er allerede indført en modregningsordning ved salg af kommunale forsyningsaktiver.
- Der etableres en statslig reguleringsenhed, det såkaldte forsyningssekretariat, i Konkurrencestyrelsen, som skal administrere prisloftreguleringen.
- Der etableres en teknologiudviklingsfond på op til 20 mio. kr. år baseret på indbetalinger fra branchen. Staten doubler branchens bidrag op de første 3 år.
- Miljø- og energiledelse skal fremmes i vandsektoren gennem en målrettet vejledningsindsats.

17. At etablere nationalparker i højt prioriterede habitatområder og klarlægge deres rolle i forhold til andre beskyttelsesområder; at færdiggøre forvaltningsplaner for alle beskyttede områder, herunder Natura 2000-områder, med indarbejdelse af mål for biologisk mangfoldighed og indikatorer for økologisk integritet, og etablere et netværk af korridorer mellem dem; at udvikle og vedtage kvalitetsmål for økosystemer i forbindelse med habitater til lands og til vands, bl.a. som led i gennemførelsen af EU's habitat- og vandrammedirektiv

Svar:

OECD's anbefaling om nationalparker er gennemført med vedtagelsen af Lov nr. 533 af 6. juni 2007 om nationalparker.

Regeringen har indgået forlig med et bredt flertal i Folketinget om at oprette 5 nationalparker indenfor de kommende år. I henhold til aftaler med forligspartierne om nationalparker af 29. juni 2007 og 17. januar 2008 kan der skitseres følgende plan:

- Oprettelse af Nationalpark Thy sensommeren 2008
- Igangsættelse af Mols Bjerge forår 2008
- Igangsættelse af Skjern Å efterår 2008
- Igangsættelse af Vadehavet forår 2009
- Igangsættelse af Kongernes Nordsjælland efterår 2009

Bekendtgørelse om oprettelse af Nationalpark Thy er sendt i høring den 4. april 2008.

Det forventes, at områderne kan oprettes som nationalparker ca. 1 ½ år efter, at oprettelsesproceduren igangsættes. Områderne er bl.a. blevet udpeget, da de omfatter natur- og landskabsområder af national eller international interesse.

Regeringen har desuden sat fokus på vigtigheden af at etablere økologiske forbindelser mellem naturområder samt udviklingen af økologiske kvalitetsmål for forbindelserne.

Efter kommunalreformen er det kommunerne, der har fået ansvaret for den fysiske planlægning i det åbne land, herunder den generelle naturbeskyttelse. De overordnede linier er fastlagt i de statslige interesser i kommunalplanlægningen. Her anmodes kommunerne om at sikre, at de økologiske forbindelser mellem naturområderne blive udbygget og suppleret. De økologiske forbindelser skal sikre den "almindelige" natur og styrke sammenhængen mellem Natura2000 områderne og andre værdifulde beskyttede naturområder.

For Natura2000 arterne er der i Miljømålsloven fra 2003 fastlagt, at der skal udarbejdes bindende statslige planer i 2009, hvori der fastlægges konkrete mål og indsats. De statslige planer følges op af kommunale handleplaner i 2010.

Opgaven med beskyttelsen af den biologiske mangfoldighed hænger også sammen med Danmarks indsats for 2010 målet om at stoppe tabet i biodiversitet samt eventuelt anvendelse af midlerne i landdistriktsprogrammet og den nye miljømilliard. Desuden kan opgaven danne et godt udgangspunkt for at indgå nye partnerskaber mellem stat, kommune og interesseorganisationer m.fl.

18. At udarbejde tidsbestemte mål i forbindelse med handlingsplanen for biologisk mangfoldighed og naturbeskyttelse, herunder integration af hensynet til biologisk mangfoldighed i

landbrugs-, fiskeri- og andre sektorpolitikker; at udvikle og gennemføre et omfattende planlægningssystem, inkl. planlægning af havanvendelse, med bedømmelse af kumulative virkninger og scenarier for betydningen af klimaforandringer

Svar:

Implementeringen af miljømålsloven og vand- og naturplanerne vil føre til forbedring af de økologiske betingelser både for de akvatiske og de terrestriske habitater.

Derudover vil regeringen inden udgangen af 2009 fremlægge en samlet plan for, hvordan vi i kraft af indsatsen i forhold til Natura 2000-områder og vandrammedirektivet får flere naturarealer af høj kvalitet i Danmark.

Det er endvidere miljøministerens langsigtede vision at skabe flere og større sammenhængende naturområder af høj kvalitet i Danmark. Derfra tages der i løbet af 2008 initiativ til et bredt samarbejde om udviklingen af en Naturplan for Danmark, hvor offentligheden indbydes til at bidrage med forslag og løsninger til den fremtidige danske naturpolitik.

På det marine område har de forskellige sektorer med marine aktiviteter en forpligtelse til at søge løsninger af mulige konflikter med andre sektorer som en del af beslutningsprocessen. I en fremtidig situation med øget konkurrence om arealerne på havet, og hvor der bl.a. skal tages hensyn til Natura 2000 områder mv., må vi vurdere situationen i forbindelse med gennemførelsen af EU-havstrategidirektivet, hvilket vi vil gøre i samarbejde med vores nabolande.

19. At tilpasse niveauet for økonomiske incitamentter og revidere de lovgivningsmæssige rammer for arealudnyttelse med henblik på at fremme beskyttelse af den biologiske mangfoldighed, produktion af økologiske ydelser (f.eks. reduktion af kvælstof- og fosforudvaskningen) og beskyttelse af grundvandet (f.eks. i højt prioriterede forurenede områder) på privatejet jord

Svar:

Regeringen arbejder løbende på at sikre at forureningen fra landbruget mindskes, og at der gives mere plads til naturen. Vandmiljøplan III aftalen fra 2004 har sat mål for en yderligere reduktion af fosfor og kvælstofbelastning frem mod 2015. Aftalen skal evalueres i efteråret 2015.

Senest fremlagde regeringen den 28. februar 2008 en indsatsplan, som skal modvirke de miljømæssige effekter af EU's ophævelse af kravet om braklægning i 2008. Indsatsplanen omfatter

- at kravet i Vandmiljøplan III aftalen om at efterafgrødearealet skal forhøjes med 4 % fremrykkes til 2008,
- tilskyndelsen til at etablere randzoner styrkes
- informationskampagne om at skåne naturen
- vejledning om at holde igen med sprøjtemidler på brakarealer

De nye krav til miljøgodkendelse af husdyrbrug, som er fastsat i husdyrloven og trådt i kraft 1/1 2007 er ligeledes et godt eksempel på, at regeringen løbende skærper miljøkravene til landbrug. Alle husdyrbrug over 75 dyreenheder (DE) skal ved udvidelser eller ændringer have en miljøgodkendelse, hvor der fastsættes krav om anvendelse af miljøteknologi og hvor husdyrbruget skal overholde skærpede miljøkrav til bl.a. reduktion af ammoniakemissionen, belastningen af naturområder med ammoniak og udvaskningen af nitrat til grundvand.

Vand- og naturplanerne, som udarbejdes i år, og som bl.a. har fokus på beskyttelsen af biodiversitet, vil danne grundlag for udarbejdelsen af VMP IV i 2009.

Af regeringsgrundlaget fremgår, at regeringen har besluttet at sikre mere og bedre natur og renere vand med yderligere en milliard for perioden 2010-13 og vil forbedre mulighederne for at bruge EU's landdistriktsprogram til natur og miljøformål. Regeringen ønsker som pejlemærke at afsætte 75 pct. af midlerne i landdistriktsprogrammet til natur- og miljøindsatser og 25 pct. af midlerne til erhvervsrettede og øvrige aktiviteter for landdistriktsprogrammet for 2009-2013

20. At udvide genopretningsprojekter for større økosystemer, herunder større åer og fremtidige nationalparker, så de igen bliver i stand til at producere økologiske ydelser, der kan understøtte den biologiske mangfoldighed

Regeringen har i perioden 2007- 2009 afsat ekstra 558 mio. kroner til en særlig vand- og naturindsats udover den almindelige naturforvaltningsindsats.

Der er udarbejdet prioriteringskriterier for den særlige vand- og naturindsats. Det fremgår heraf, at indsatsen i høj grad vil tilgodese naturgenopretning af vådområder og vandløb m.v.

De projekter, som søges gennemført under indsatsen, er i løbet af 2007 identificeret og udmeldt. Projekterne er koncentreret i 11 geografiske indsatsområder. Der arbejdes nu på at iværksætte projekterne i praksis.

I regeringsgrundlaget fra november 2007 afsættes yderligere 1 mia. kr. til natur og miljøindsatser i 2010-13. Midlerne skal blandt andet anvendes til nye natur- og miljøindsatser efter de hidtidige retningslinjer.

Endvidere er det besluttet, at der oprettes fem nationalparker. Formålet hermed er bl.a. at styrke naturens kvalitet og mangfoldighed, hvilket vil blive indarbejdet som overordnede målsætninger i den bekendtgørelse, som ministeren udsteder i forbindelse med oprettelsen af den enkelte nationalpark. Det er herefter op til bestyrelsen for den enkelte nationalpark at opstille mål for, hvordan naturen kan styrkes og foreslå og gennemføre konkrete aktiviteter, herunder naturgenopretningsprojekter, til opfyldelse af målene.

Endelig vil også den forestående gennemførelse af vand- og naturplaner omfatte naturgenopretning, herunder i forhold til vandløb m.v.

21. At sikre en hurtigere miljøgodkendelse af dambrug

Svar:

Kommunerne har med kommunalreformen overtaget godkendelsessagerne fra amterne. Kommunerne har anvendt 2007 til at sætte sig ind i det nye område. Miljøministeriet er i tæt dialog med Kommunernes Landsforening og dambrugernes brancheorganisation, Dansk Akvakultur, om hvordan den fælles opgave løses bedst.

Miljøministeriet har netop udsendt en revideret vejledning om godkendelse af ferskvandsdambrug, der vil give kommunerne et godt overblik over de enkelte dele af godkendelsesarbejdet. Udfordringerne på dambrugsområdet løses dog ikke alene med en revideret vejledning.

I sommeren 2008 udgives en rapport om en ny og mere miljøvenlig type dambrug (modeldambrug). Med afsæt i rapporten om modeldambrugene og den øvrige nye og spændende teknologiudvikling i erhvervet skal det overvejes hvilke yderligere initiativer, der kan sættes i gang for at få nedbragt antallet af dambrug uden en miljøgodkendelse. Miljøministeriet samarbejder med Fødevarerministeriet om, hvordan støtteordninger på dambrugsområdet forvaltes på en måde, der fremmer miljøvenlige teknologier og bidrager til at løse godkendelsesproblematikken.

22. At fortsætte med at benytte og efter behov udvide brugen af miljøafgifter for at internalisere de eksterne omkostninger; at inflationsregulere afgifterne

Svar:

I forbindelse med aftalen om *Lavere skat på arbejde* fra september 2007 indekseres energiafgifterne mv. fra 2008. Indekseringen understøtter målsætningerne i klima- og energistrategien. Indekseringen sker med 1,8 pct. årligt. Dermed styrkes incitamentet til blandt andet at nedbringe CO₂-udslippet udenfor de kvoteregulerede sektorer.

Konkret indekseres de nominelle afgiftssatser i kulafgiftsloven, elafgiftsloven, naturgasafgiftsloven, mineralolieafgiftsloven (inkl. satserne på benzin og diesel), CO₂-afgiftsloven samt svovlafgiftsloven årligt.

Der henvises i øvrigt til svaret under anbefaling 3, herunder beskrivelsen af Skattekommissionens kommissorium.

23. At fortsætte med at gennemgå de eksisterende støtteordninger med henblik på deres miljømæssige og økonomiske effektivitet

Svar:

Regeringen gennemgår løbende de eksisterende støtteordninger med henblik på deres miljømæssige og økonomiske effektivitet. Det kan eksempelvis nævnes, at der i 2008 skal optages forhandlinger om udmøntningen af landdistriktsprogrammet for 2009-2013. Tilskudsordningerne vil i den forbindelse blive gennemgået i lyset af Danmarks forpligtelser i henhold til Vandrammedirektivet og Natura 2000-direktiverne.

24. At udarbejde en plan for bæredygtig transport som opfølgning på den nye nationale strategi for bæredygtig udvikling

Svar:

Regeringen har besluttet at udarbejde en strategi for reduktion af transportsektorens CO₂-udledninger, der sammen med en ny investeringsplan for transportinfrastrukturen forventes offentliggjort i slutningen af 2008. Der vil blive tale om en CO₂-strategi med en række forskellige virkemidler, der kan medvirke til at realisere en reduktion i transportsektorens CO₂-udledninger og bidrage til, at transportsektoren kan levere sit til at opfylde Danmarks internationale klimaforpligtelser.

25. At gennemgå de nuværende transportafgifter med henblik på at omlægge dem i en mere miljøvenlig retning (f.eks. beskatning af både anvendelse og ejerskab af biler; afskaffelse af transportfradraget); at overveje at indføre vejafgifter for at mindske trafiktætheden

Svar:

Bilafgifter

På persontransport er CO₂-udledning allerede hårdt beskattet, jf. at benzinafgiften alene svarer til ca. 2.100 kr. pr. ton CO₂. Hertil kommer brændstofforbrugsafgiften (den grønne ejeravgift) svarende til godt 2.000 kr. pr. ton CO₂ i gennemsnit samt en af verdens hårdeste beskatninger ved anskaffelse af bil (registreringsafgift), der i sig selv giver anledning til køb af billigere og dermed ofte mindre biler med et lavere brændstofforbrug.

Der er desuden taget miljøinitiativer såsom benzinafgiftsnedsettelse for svovlfri benzin, indførelse af en decideret CO₂-afgift for benzin og CO₂-afgiftsfritagelse for biobrændstof til transport.

Elbiler er fritaget for registreringsafgift samt vægt- og ejeravgift. Fritagelsen løber indtil 2009. Med aftalen om den danske energipolitik i 2008-2011 forlænges fritagelsen til 2012. En afgiftsfritagelse for brintbiler gennemføres ved lovændring i forårssamlingen 2008.

Med aftalen om omlægning af bilbeskatningen for at mindske CO₂-udledningen m.v. fra april 2007, blev registreringsafgiften differentieret på baggrund af køretøjers brændstoføkonomi. En bil, der kører langt på literen, bliver billigere, mens det omvendt bliver dyrere at købe en bil, der har et højere brændstofforbrug. Det giver bilkøberne incitament til at købe mere brændstoføkonomiske biler til fordel for miljøet. Med omlægningen blev incitamentet til at anskaffe sig en varebil frem for en personbil mindsket, og ligeledes blev de afgiftsmæssige incitamentet til at anskaffe sig en større varebil frem for en mindre og mere brændstoføkonomisk varebil reduceret. Omlægningen skønnes på sigt samlet set at mindske CO₂-udslippet med ca. 175.000 tons årligt.

Der er derudover afsat et beløb på 60 mio. kr. til en forsøgsordning med biobrændstof.

Befordringsfradrag

Reglerne om befordringsfradraget, indebærer, at der gives fradrag for befordring mellem hjem og arbejde. Fradraget er afhængigt af den daglige transportafstand, men uafhængigt af valg af transportmiddel. Det er en enkel ordning og mange borgere får fortrykt befordringsfradraget på selvangivelsen. Ordningen giver fradrag, uanset hvilken transportform der vælges, og indebærer på den måde en tilskyndelse til en miljøvenlig transportform, idet fradraget giver en forholdsvis høj kompensation til den, der vælger offentlig transport, kollektiv transport, eller som f.eks. vælger at køre flere sammen i samme bil. Befordringsfradraget er endvidere med til at understøtte mobiliteten på arbejdsmarkedet. Det er også en af de faktorer, der gør det lettere at opretholde bosætningen i yderområderne.

Roadpricing

Regeringen har ikke aktuelle planer om at indføre roadpricing eller kørselsafgifter. Skattekommissionen skal bl.a. se på mulighederne for at fremme regeringens ambitioner på klima- og energiområdet ved at tilskynde privatpersoner og virksomheder til at handle på en miljørigtig og energibesparende måde.

26. At øge indsatsen for at fremme mere bæredygtige forbrugsmønstre (f.eks. i forbindelse med affald, transport, arealanvendelse) ved hjælp af passende lovgivningsmæssige og økonomiske instrumenter og ved at fokusere på efterspørgselsstyring.

Svar:

Regeringen vil sætte fokus på bæredygtigt forbrug og produktion i den kommende strategi for bæredygtig udvikling. En kommende dansk indsats skal ses i sammenhæng med den europæiske. Et fælles fokus for både Danmark og EU forventes at være ressourcer og ressourceeffektivitet. Vi kender naturligvis ikke det konkrete indhold endnu, men det hænger godt sammen bl.a. med regeringens intention om at præsentere en ny affaldsstrategi, som bl.a. sikrer en affaldsbehandling, der nedbringer den samlede miljøbelastning og tabet af ressourcer. Danmark er allerede i dag blandt de lande, der deponerer mindst, ca. 90 % bliver genanvendt eller forbrændt med energiudnyttelse. Vi er også i gang med en udvidelse af det danske pant- og retursystem, idet der nu også kommer pant på emballager til vand med og uden smag, iste mv.

I 2008 og 2009 vil regeringen styrke indsatsen for offentlige grønne indkøb bl.a. for at fremme det offentliges efterspørgsel efter mere miljøvenlige produkter. Et initiativ er etablering af "Partnerskab for offentlige grønne ind-

køb", hvor Miljøministeriet og en række kommuner sammen formulerer fælles mål for grønne indkøb. Partnerskabets formulering af forpligtende mål sender et vigtigt signal til leverandører og den øvrige omverden om, at vi mener det alvorligt, når vi har en grøn indkøbspolitik.

27. At sætte yderligere mål for sundhedsrelaterede miljøfaktorer med tilhørende indikatorer; at fortsætte med gennem forskning og studier at udbygge kendskabet til mulige sammenhænge mellem miljøforurening og kronisk sygdom og sygdom hos børn; at følge viden op med handling (f.eks. partikelforening)

Svar:

Regeringen mener, det er vigtigt at opstille mål i forhold til miljøfaktorer som påvirker sundheden. Det har vi gjort med "generationsmålet", som sigter mod, at der i 2020 ikke må være kemikalier på markedet, som har en problematisk effekt på sundhed og miljø. Spørgsmålet om indikatorer er også relevant. Vi arbejder allerede med et sæt indikatorer for bæredygtig udvikling, som også omfatter miljø og sundhed. I forbindelse med den kommende reviderede strategi for bæredygtig udvikling vil vi se på behovet for også at revidere indikatorsættet.

Et af punkterne i den ti-punkts plan for miljø og sundhed, som indgik i regeringens handlingsplan fra 2003, var at styrke forskningen i miljøfaktorerens betydning for sundheden.

Med hensyn til forskning kan der henvises til den oversigt over forskning på området, som er udarbejdet af det tidligere forskningscenter ISMF (Indenrigs- og Sundhedsministeriets Miljømedicinske Forskningscenter). Oversigten kan findes på <http://www.smf.dk/projekter/index.html>

Også fremover vil miljø og sundhed være et væsentligt element.

Som et led i finanslovsaftalen for 2008 afsættes 7 mio. kr. til et nyt center for hormonforstyrrende stoffer.

I 2008-2009 gennemfører Miljøministeriet et projekt, som skal vurdere det samlede kemikalietryk, som et toårigt barn udsættes for. Projektet vil kunne bruges i den videre indsats for at beskytte børn.

I forhold til indsatsen på partikelområdet henvises til anbefaling 7 og tilhørende svar.

28. At fortsætte med at anvende cost-benefit-analyser og økonomiske vurderinger af politikkerne for miljø og sundhed; på grundlag deraf at prioritere indsatsen

Svar:

Som det fremgår af OECD's miljøvurdering, bruger Miljøministeriet allerede cost-benefit analyser og samfundsøkonomiske analyser af tiltag. Analyserne giver indsigt i de samfundsøkonomiske og fordelingsmæssige effekter af miljøtiltag. Økonomiske analyser bliver udført for nationale, EU- og andre internationale tiltag. De økonomiske analyser indgår i beslutningsgrundlaget og bliver dermed brugt i prioriteringen af indsatsen. Miljøministeriet vil blive ved med at bruge økonomiske analyser i fremtiden.

29. At inddrage de gavnlige effekter for folkesundheden af adgang til naturen og udendørs aktiviteter som en integreret del af nationale handlingsplaner for miljø og sundhed

Svar:

Regeringen tillægger friluftsliv og naturoplevelser stor betydning for befolkningens velbefindende og livskvalitet. Derfor er fremme af friluftsliv siden sidste review an del af Danmarks nationale strategi for bæredygtig udvikling. Af regeringsgrundlaget fremgår det endvidere, at regeringen vil fremlægge en strategi for øget tilgængelighed til naturen med udgangspunkt i et styrket og forbedret friluftsliv.

Regeringen har gennemført en lang række tiltag til fremme af friluftsliv. Herunder kan blandt andet nævnes: Ændring af naturbeskyttelsesloven, markant flere naturvejledere, oplysning, kampagner, faciliteter, grønne partnerskaber og naturgenopretningsprojekter hvor friluftslivet tillægges stor vægt.

Skov- og Naturstyrelsens hjemmeside besøges af 120.000 hver måned og tallet er stigende. Antallet af organiserede aktiviteter blev i 2007 opgjort til mere end 82.000 arrangementer. Der overføres hvert år kr. 50-60 mio. af tipsmidlerne til Friluftsrådet, og der er indtil 2010 afsat kr. 50 mio. til grønne partnerskaber til at forbedre friluftslivet. Endvidere er der i finanslovsaftalen for 2008 afsat 14 mio. kr. til friluftslivet.

30. At fortsætte med at fremme miljødemokrati gennem adgang til miljøinformation, offentlig deltagelse og adgang til domstolene for borgere og foreninger (f.eks. NGO'er på miljøområdet)

Svar:

Danmark vil fortsætte med at fremme miljødemokrati gennem adgang til miljøinformation, offentlig deltagelse og adgang til domstolene for borgere og foreninger. Danmark har ratificeret og implementeret Århuskonventionen om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse og har den 14. december 2007 afgivet sin 2. implementeringsrapport, hvor Danmarks implementering af konventionen er beskrevet. Rapporten findes på Miljøstyrelsens hjemmeside. Der er endvidere nedsat et Overvågningsudvalg i forbindelse med vedtagelsen af et lovforslag til implementering af et EU-direktiv om aktindsigt i miljøoplysninger. Overvågningsudvalget skal overvåge lovens anvendelse i praksis og kan på den baggrund komme med forslag til forbedringer af lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

31. At vurdere og mindske forskelle i eksponeringen for forurening

Svar:

Det er et grundlæggende princip for miljøpolitikken at sikre et højt beskyttelsesniveau for hele befolkningen, når vi fastsætter kriterier for indholdet af farlige stoffer i luft, vand og jord, og når vi regulerer kemiske stoffer.

Miljøzoner i de store byer er et eksempel på et tiltag, der netop retter sig mod en befolkningsgruppe med en højere eksponering end gennemsnittets.

32. At sikre, at omkostningseffektive indenlandske tiltag bidrager til opfyldelse af Kyoto-protokollens mål for nedbringelse af drivhusgasemissioner, navnlig i de sektorer, som ikke er omfattet af EU's emissionshandelsordning; at fremskynde nyplantning af skov

Svar:

Som det også fremgår af regeringsgrundlaget, har regeringen planlagt en lang række initiativer til at nedbringe emissioner af drivhusgasser. Der henvises til den nylige indgåede energiaftale med alle Folketingets partier med undtagelse af Enhedslisten i forhold til de sektorer, som ikke er omfattet af EU's kvotehandelsystem. Regeringen har nedsat en Klima-kommission, der har til opgave at komme med forslag til, hvorledes regeringens langsigtede vision om helt at frigøre sig fra brug af fossile brændstoffer kan virkeliggøres i praksis.

Regeringen har gennem de sidste syv år bidraget til, at der i gennemsnit er rejst 2600 hektar ny skov om året i Danmark. Tendensen for skovrejsning

har samtidig været stigende. Svingninger i skovrejsningens omfang er foruden den offentlige indsats påvirket af økonomiske faktorer omkring landbruget. Regeringen vil derfor fortsat afsætte midler til den private skovrejsning.

Med aftalen om den danske energipolitik 2008-2011 forhøjes CO₂-afgiften fra 3-90 kr. pr. ton CO₂ til kvoteprisen, der i 2008-2012 forventes at være 150 kr. pr. ton CO₂.

33. At lægge højere vægt på beskyttelse af havmiljøet, herunder beskyttelse af havøkosystemer; at tage yderligere skridt til at nedbringe udledningen af gift- og næringsstoffer; at sikre, at Danmarks internationale forpligtelser overholdes; at fortsætte indsatsen for hensigtsmæssig ophugning af udtjente danske skibe

Svar:

Havmiljøet og havets økosystemer vil blive bedre beskyttet i de kommende år bl.a. som følge af vand- og natura 2000 planlægningen og på lidt længere sigt gennem implementeringen af EU's havstrategidirektiv.

Dansk lovgivning sikrer, at tilladelser til udledninger lever op til vandkvalitetsnormerne for alle farlige stoffers vedkommende. De kommende vandplaner vil indeholde yderligere indsatser mod udledningerne af farlige stoffer, således at kvalitetskravene i vandrammedirektivet opfyldes. Hertil kommer den indsats, som vil følge af gennemførelsen af EU's havstrategidirektiv.

Danmark har gennemført en betydelig indsats til begrænsning af tabene af kvælstof og fosfor gennem de 3 nationale vandmiljøplaner. Det har også haft effekt, idet iltvindet ville have været større, hvis udslip af næringsstoffer ikke var blevet reduceret. Det fremgår da også af de resultater som Danmarks Miljøundersøgelser fremlagde i december 2007, at udviklingen i vandmiljøet samlet set går i den rigtige retning. Vandplanerne og indsatsprogrammer til implementering af vandrammedirektivet vil yderligere reducere udslippene fra landbruget. Hertil kommer, at regeringen har besluttet at forberede en ny vandmiljøplan (IV), som skal tage højde for erfaringerne fra vandmiljøplan III og for EU's landbrugspolitik.

Danmark har underskrevet London Konventionens protokol (OPRC-HNS) fra 2000 om olieforurening, beredskab, reaktion og samarbejde (OPRC). Protokollen drejer sig om nødplaner for skibe. Protokollen trådte i kraft den

14. maj 2007. Ratifikationsprocessen er startet i Danmark og forventes færdiggjort i 2008.

Danmark forventer at ratificere konventionen fra 2001 om ansvar for skader fra bunkerolieforurening i 2008. Reglerne i konventionen er en del af havmiljølovgivningen. Lovgivningen vil blive sat i kraft, når konventionen internationalt bliver sat i kraft.

Den internationale indsats mod uhensigtsmæssig ophugning af skibe finder både sted i regi af den internationale maritime organisation (IMO), Baselkonventionen og EU. Alle steder deltager Danmark aktivt i arbejdet. I IMO er en ny konvention under forberedelse. Konventionen skal både omfatte krav til design (brug af farlige stoffer ved bygning af skibe), drift (optegnelse af hvilke materialer der til hver en tid er i og på skibet) og ophugningen. I tilknytning hertil er Danmark sammen med en mindre gruppe EU lande hovedaktør bag en sammenlignende analyse af Basel-konventionens kontrol og håndhævelsesmuligheder i forhold til den nye IMO-konvention. EU-Kommissionen har fremsendt et oplæg til strategi for tiltag i forbindelse med ophugning af skibe som bl.a. omfatter frivillige aftaler, teknisk bistand, en skibsfond og bedre kontrol i EU havne. Danmark forholder sig aktivt i forhold til denne strategi.

34. At arbejde for en bæredygtig forvaltning af kommercielt fiskeri og akvakultur

Svar:

Forvaltningen af fiskeriet i Danmark finder sted inden for rammerne af den fælles fiskeripolitik i EU. Regeringen arbejder her for, at lande, der fisker skånsomt og bæredygtig, i højere grad skal belønnes, end tilfældet er i dag. Danmark deltager aktivt i fastlæggelsen af EU's fiskeripolitik, hvor der arbejdes med at gennemføre økosystembaseret fiskeriforvaltning, med forvaltningsplaner, der sikrer gradvis reduktion af fiskeriindsatsen og med beskyttelse af habitater og arter.

Danmark fortsætter arbejdet for beskyttelse af den europæiske ål og forventer at gennemføre en national forvaltningsplan for ål i 2008.

Regeringen fortsætter indsatsen mod ulovligt, ureguleret og ikke-rapporteret fiskeri. Som led heri har fødevareministeren netop opfordret EU-Kommissionen til hurtigst muligt at fremlægge et forslag, der kan give øget sporbarhed af de europæiske fangster.

For bl.a. at reducere fangstkapaciteten yderligere har regeringen gennemført ny regulering, hvor fiskerne kan få en årsmængde af den danske fangstkvote, som kan overdrages sammen med fartøjets kapacitet. Ordningen har resulteret i færre og dermed mere rentable fiskerfartøjer i Danmark. EU-Kommissionen har i 2007 godkendt det operationelle program (EFF-programmet) for udvikling af den danske fiskeri- og akvakultursektor. EFF-programmet er den nye ramme for, hvordan Danmark frem til 2013 kan understøtte en bæredygtig udvikling af fiskeri- og akvakultur, som giver størst mulig vedvarende udbytte af den danske fiskeri- og akvakultursektor.

35. At fortsætte med at være et internationalt forbillede inden for miljøbeskyttelse, herunder gennem udviklingsbistand; at fortsætte med at bidrage til bæredygtig udvikling og kapacitetsopbygning i udviklingslande gennem eksport af miljøteknologi og andre tiltag (f.eks. støtte til miljøuddannelse og programmer til fremme af miljøbevidsthed)

Miljø – og herunder klima – er et af de største tematiske indsatsområder under udviklingsbistanden, som hører under udviklingsministerens ressort. Miljø og klima indgår i det multilaterale og bilaterale samarbejde, i den særlige miljøbistand, NGO-samarbejdet og privatsektorsamarbejdet. Samarbejdet omfatter såvel direkte miljøindsatser som indsatser til fordel for miljø som tværgående hensyn.

Formålet med indsatserne er at fremme bæredygtig udvikling i udviklingslande og at afhjælpe belastningen af miljøet på globalt, nationalt og lokalt plan ved at bidrage til at håndtere miljømæssige udfordringer i udviklingslandene og styrke udviklingslandenes egne muligheder for selv at løfte hovedansvaret på længere sigt

Multilateralt ydes finansielle bidrag til bl.a. Den globale Miljøfacilitet (GEF), FN's Miljøprogram (UNEP), Den internationale Naturbevarelsessammenlutning (IUCN), Den multilaterale Ozon-fond, Verdensbanken, FN's Udviklingsprogram og diverse internationale NGO'er/tænketanke.

Bilateralt samarbejder Danmark pt. med [en række](#) lande i Afrika, Asien og Latinamerika. I Mellemerika støtter Danmark desuden et regionalt samarbejde på miljøområdet. Under miljøprogrammerne arbejdes især med kapacitetsopbygning indenfor bymiljø, naturressourceforvaltning og bæredygtig energi. Der arbejdes med fattigdomsorienteret miljøbistand, og støtte til indarbejdelsen af miljøhensyn i nationale fattigdomsstrategier har særlig prioritet. Mange af indsatserne støtter direkte eller indirekte gennemførelsen

af de tre Rio-konventioner i de pågældende lande. Miljøuddannelse og fremme af miljøbevidsthed indgår direkte eller indirekte i mange programmer.

Inden for udviklingsbistanden sker eksport af miljøteknologi især som led i privatsektorprogrammer såsom B2B (Business-to-business) og blandede kreditter.

Det er regeringens plan, at miljø – og herunder klima – fortsat skal være et af de største tematiske indsatsområder under udviklingsbistanden. Håndteringen af klimaudfordringen vil ske som en integreret del af udviklingsbistanden. Klimaudfordringen skærper behovet for at sikre en bæredygtig forvaltning af f.eks. vand og andre naturressourcer

36. At fortsætte indsatsen for at sikre en hensigtsmæssig gennemførelse af multilaterale miljøaftaler vedrørende handel (ozonnedbrydende stoffer, farlige stoffer, kemikalier, truede dyr og planter)

Svar:

Danmark vil som hidtil deltage aktivt i arbejdet med gennemførelsen af internationale miljøaftaler. Arbejdet finder som oftest sted i EU regi via vedtagelse af forordninger, der sikrer en ensartet gennemførelse i Fællesskabet af de internationale miljøaftaler, som EU er part i. Disse aftaler er typisk forhandlet med grundlag i koordinerede EU positioner, og Danmark lægger vægt på, at gennemførelsen af aftalerne lever fuldt op til de internationale forpligtelser og ikke anfægter aftalernes miljømæssige integritet.

37. At fremskynde ratifikationen af internationale miljøaftaler, som allerede er underskrevet.

Svar:

OECD bemærker på s. 193-194, at Danmark ikke har ratificeret 3 aftaler på havområdet. Det drejer sig om:

- *2000 protokollen (OPRC-HNS) i 1990 London konventionen om olieforurening, beredskab, reaktion og samarbejde (OPRC).*
- *2001 konventionen om ansvar for skader fra bunkerolie forurening*
- *2004 konventionen for kontrol og håndtering af skibes ballast, mv.*

For de enkelte aftaler er der følgende forventning om ratificering:

2000 protokollen (OPRC-HNS) i 1990 London konventionen om olieforurening, beredskab, reaktion og samarbejde (OPRC).

Danmark har underskrevet konventionen. Protokollen drejer sig om nødplaner for skibe. Protokollen trådte i kraft den 14. maj 2007. Ratifikationsprocessen er startet i Danmark og forventes færdiggjort i 2008.

2001 konventionen om ansvar for skader fra bunkerolieforurening

Danmark forventer at ratificere konventionen i 2008. Reglerne i konventionen er en del af den dansk havlovgivning. Lovgivningen vil blive sat i kraft, når konventionen internationalt bliver sat i kraft.

2004 konventionen for kontrol og håndtering af skibes ballast, mv.

Konventionen er kun blevet underskrevet af 8 stater – Spanien er det eneste EU-land og Norge det eneste nordiske. Danmark har tilkendegivet, at vi vil ratificere konventionen, når den nødvendige teknologi er blevet udviklet. Danmark støtter HELCOMs plan (road map) for ratifikation af aftalen.

Derudover nævner OECD, at Danmark ikke har ratificeret regionale aftaler som Lugano-konvention fra 1993 om privatretligt ansvar for skader fra miljøfarlige aktiviteter. Hertil kan bemærkes, at den nævnte konvention kun er blevet underskrevet af 7 lande, og intet land har ratificeret den endnu.